

Jarosław Sz. Szymczak

"Ojcostwo Boga i Ojcostwo w rodzinie" : symposium naukowe zorganizowane przez papieską Radę ds. Rodziny, Rzym

Studia nad Rodziną 3/2 (5), 173-175

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Aby przybliżyć tę Dobrą Nowinę, o. Joseph Marie Verlinde, oryginalnie zinterpretował biblijne wydarzenie złożenia przez Abrahama ofiary z umiłowanego syna Izaaka. Abraham, według o. Verlinde, przeszedł zwycięsko nie tylko dramatyczną próbę wiary i posłuszeństwa Bogu, ale również poprzez symboliczne złożenie ofiary z barana odrzucił własną błędną wizję ojcostwa. Abraham zrozumiał, że ojcostwo nie jest władzą posiadania dziecka, ale jest służbą na rzecz jego wzrostu. Tu znajduje się prawdziwy źródłostów pojęcia autorytet rodzicielski.

Natomiast wszelkie rodzicielstwo, które nie wyrzeka się chęci posiadania dziecka, jest rodzicielstwem posesywnym czyli ślepym ojcostwem bądź macierzyństwem, które jeśli nie zabija, to na pewno tłamsi życie dziecka uniemożliwiając jego właściwy, pełny rozwój.

Szczytem *tajemnicy ojcostwa* a zarazem miejscem w którym Boże Ojcostwo objawia się w sposób najdoskonalszy jest krzyż Jezusa Chrystusa. Ojciec umiera w Synu po to, aby zrodzić swe dzieci. Zatem, zdaniem o. Joseph'a Marii Verlinde, bez zrozumienia *tajemnicy krzyża* nie było i nie ma możliwości zrozumienia *tajemnicy ojcostwa*, a co za tym idzie właściwego sprawowania misji rodzicielskiej. Dziś tak jak zawsze potrzeba „umierających sobie” rodziców i wychowawców, którzy tylko „tym sposobem” mogą rzeczywiście pomóc młodym ludziom rozwinąć lub odzyskać piękne człowieczeństwo.

Refleksje o. Joseph Maria Verlinde, choć spisane dość pośpiesznie z kaset magnetofonowych i opublikowane w omawianej książce, nie tylko trafnie diagnozują zagadnienia związane z kryzysem ojcostwa, ale również w wielu płaszczyznach zdecydowanie pomagają odnaleźć drogi wyjścia.

Szczególne wartości tych rozważań polega na ujęciu interdyscyplinarnym, co sprawia, iż w tej publikacji znajdzie dla siebie interesujące inspiracje i praktyczne rozwiązania zarówno duszpasterz, rodzic i wychowawca, jak i psycholog, filozof i teolog.

ks. Krzysztof Wolski

Ojcostwo Boga i Ojcostwo w rodzinie. Symposium naukowe zorganizowane przez Papieską Radę ds. Rodziny, Rzym.

W dniach od 3 do 5 czerwca br. w Auli *Vecchia del Sinodo* w Watykanie odbyło się symposium naukowe nt. „Ojcostwo Boga i ojcostwo w rodzinie”, zorganizowane przez Papieską Radę ds. Rodziny. Symposium to, na które zaproszono szereg gości z całego świata, zwieńczyło trzydniowe, czternaste już z kolei, plenarne posiedzenie Papieskiej Rady ds. Rodziny. Trzy dni obrad podzielone były na 7 sesji.

Uwaga zaproszonych ekspertów skoncentrowała się na nowym „zjawisku” naszych czasów jakim są pary niezamężne.

W tematykę symposium wprowadził ks. kard. Alfonso Lopez Trujillo – przewodniczący Papieskiej Rady ds. Rodziny – referatem na temat: „Ojcostwo Boga – model ojcostwa w rodzinie”. Zwrócił uwagę, że Ojcostwo Boga, ukazane w Starym Testa-

mencie jest jeszcze wyraźniej określone w Nowym Przymierzu. Ojcostwo to posiada szczególną charakterystykę, która może być rozważana w modelu ludzkiego ojcostwa i macierzyństwa. Wołanie Abba! Ojcze! wypowiedane przez Ducha Świętego, powtarza głębokie wołanie o Ojca, który jest transcendentny, a zarazem miłosierny oraz otwarty na miłość i prawdziwe przebaczenie. Przekazując życie swoim dzieciom, rodzice powinni naśladować ten model znacząc go przez miłość, czułość i wsparcie. Przez to doświadczenie małżonkowie mogą ogarnąć i zrozumieć Ojcostwo Boga.

Drugim prelegentem był prof. Tony Anatrella, psychoanalityk i ekspert w dziedzinie psychiatrii społecznej, który wygłosił referat nt. „Psychologiczne konsekwencje nieobecności ojca”. Zwrócił uwagę na to, że dziecko potrzebuje fizycznego kontaktu z ojcem. Ojciec daje mu oparcie, poczucie przyszłości, historii, autorytetu. Ojciec także „ogranicza” kontakt dziecka z matką, uświadamiając mu, że nie jest ono tylko jej dzieckiem. Ze względu na dużą ilość czasu, jaki matka spędza z dzieckiem, wskazana jest obecność taty. W przeciwnym razie dochodzi do utożsamienia: „moja mama równa się moja kobieta”. Ojciec swoją obecnością pokazuje dziecku: to jest „moja kobieta-żona”, a „twoja mama”. Ojciec „oddziela” matkę od dziecka. Wprowadza dziecko w świat kultury i pomaga mu dokonać rozróżnienia w płci.

Obrady tego dnia zakończyło spotkanie panelowe dziennikarzy na temat: „Ojcostwo i macierzyństwo w mediach”, w którym wzięli udział: Santiago Martin (*ABC, Madrid*), Orazio Petrosillo (*Il Messaggero*), Giulio Carminati (*RAISAT*), Marina Corradi (*Avvenire*), Guillaume Goubert (*La Croix*). Prelegenci wskazali na obraz rzeczywistości, który kreują media: wizja Boga Ojca jest raczej wizją dobrodusznego dziadka (Martin), normą staje się relatywizm moralny i patologia (Corradi), zagubiono sens życia rodzinnego (Goubert); pokazuje się patologię (homoseksualizm) jako coś, co „znakomicie” zastępuje tradycyjną wizję rodziny (Goubert, Petrosillo).

W dniu 4 czerwca jako pierwszy głos zabrał: dr Aquilino Polaino-Lorente, profesor psychopatologii Uniwersytetu *Complutense* z Madrytu, który przedstawił referat: „Egzystencjalne źródła niepamięci i konieczność anamnezy w ludzkim ojcostwie dziś”. Zwrócił uwagę na kryzys w rodzinie spowodowany brakiem ojca. Wskazał na wzajemną zależność sytuacji ekonomicznej i czasu przebywania ojca w rodzinie. Im lepsza sytuacja ekonomiczna rodziny, tym krótsza obecność ojca w domu, im dłuższa obecność ojca w domu, tym gorsza sytuacja ekonomiczna rodziny. Nieobecność ojca powoduje nie tylko głębokie zranienie u dziecka, ale także wpływa destrukcyjnie na jego osobowość.

Ks. Robert Sirico, dyrektor *Acton Institute* z USA podjął temat: „Transformacja kultury bez ojca”. W swoim wystąpieniu ukazał jak niebezpiecznie rośnie liczba dzieci wychowywanych bez ojca (24 mln w USA). Podał także szereg interesujących sposobów działania, by pojęciu „ojcostwo” przywrócić prawdziwy sens.

Z kolei dr Robert Rector, z *Heritage Foundation*, w referacie „Nieobecność ojca. Efekty socjalne” oraz David Blankenhorn, Prezydent *Institute for American Values* w referacie: „Ojcostwo ludzkie i religijne wartości” wskazali na szereg objawów kryzysu ojcostwa oraz przemian kulturowych z tym związanych w USA. Podkreślili dra-

matyczny wzrost liczby urodzeń dzieci przez samotne matki (30 lat temu – 7%, dziś – 32%, co oznacza, że co 30 sekund rodzi się w USA dziecko „bez ojca”), ale także – widząc objawy dojrzałej reakcji na kryzys – wartości związane ze świadomym przeżyciem ojcostwa, zarówno na poziomie świeckim jak i religijnym.

Tego dnia, na zakończenie obrad odbyło się spotkanie przy okrągłym stole nt. „Ojcostwo i macierzyństwo. Ludzkie i chrześcijańskie wartości”. Kolejno głos zabrali: Giovanni i Annamaria Stirati (*Droga Neokatechumenalna*), Marca Brancatisano (pisarka), Alberto Vollmer (Ambasador Wenezueli przy Stolicy Świętej) i Christine de Vollmer (Prezydent *ALAFI*) oraz ks. Stefano Alberto (występujący w imieniu ks. Luigi Giussani – założyciela *Communione e Liberazione*).

W tym dniu uczestnicy Sympozjum zostali przyjęci przez Ojca Świętego na audyencji. Papież w swoim słowie skierowanym do nich wskazał na szereg fundamentalnych prawd związanych z poprawnym rozumieniem ojcostwa i macierzyństwa oraz wyraził swoje obawy związane z nowym „fenomenem” jakim są niezamężne pary.

W ostatnim dniu sympozjum, 5 czerwca referaty wygłosili: Wiliam Mattox, były wiceprezydent *Family Resarch Council* – USA nt. „Obecność ojca w formacji i identyfikacji córki” (wskazał nie tylko na szereg praktycznych sposobów takiej formacji, ale także na korzyści dla ojca i córki wynikające z tej obecności), ks. P. Eligio Gelmini, OFM, dyrektor *Mondo X* nt. „Ojcostwo i wyzwolenie ze świata uzależnienia narkotycznego” (była to prezentacja dorobku wieloletniej pracy z uzależnionymi), oraz Anne Marie Pelletier, *Université de Marne-la-Vallée i Ecole Cathédrale de Paris* nt. „Fundamentalna relacja”. Sympozjum zakończyła dyskusja i odczytanie wstępnego sformułowania Wniosków.

Zorganizowane sympozjum było także okazją do spotkań nieformalnych i wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami. Zaproszeni goście i prelegenci w czasie spotkań z członkami Papieskiej Rady ds. Rodziny omawiali sytuację w poszczególnych krajach oraz uzgadniali wspólne działania na rzecz odpowiedzialnego macierzyństwa i ojcostwa.

ks. Jarosław Sz. Szymczak

Międzynarodowy Kongres „O godność ojcostwa” – zorganizowany przez: Human Life International Europa, Radę ds. Rodziny Episkopatu Polski, Senacką Komisję Rodziny i Polityki Społecznej oraz Forum Kobiet Polskich, Warszawa.

W dniach od 5 do 7 listopada 1999r. w Teatrze Roma w Warszawie pod patronatem Ks. Kard. Józefa Glempa Prymasa Polski, odbył się Międzynarodowy Kongres „O godność ojcostwa”. Kongres ten został wpisany do kalendarza przygotowań Wielkiego Jubileuszu Roku 2000. Organizatorami byli: Human Life International Europa wraz z Radą ds. Rodziny Episkopatu Polski, Senacka Komisja Rodziny i Polityki Społecznej oraz Forum Kobiet Polskich. Wśród prelegentów znaleźli się goście z następujących krajów: Urugwaju, USA, Rosji, Wielkiej Brytanii, Holandii, Chorwacji, Francji.